

Κωστής Κοκκινόφτας

Κέντρο Μελετών Ιεράς Μονής Κύκκου

**ΓΕΩΡΓΙΟΥ Σ. ΚΑΜΙΝΑΡΙΔΗ, ΔΑΣΚΑΛΟΙ ΚΑΙ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΗ
ΜΟΡΦΟΥ 1878-1960, ΛΕΥΚΩΣΙΑ 2020**

Κυκλοφόρησε πρόσφατα το νέο βιβλίο του εκπαιδευτικού κ. Γεώργιου Καμιναρίδη, με τίτλο «Δάσκαλοι και Δημοτική Εκπαίδευση στη Μόρφου 1878-1960» (Λευκωσία 2020, εκδόσεις «Βιβλιοεκδοτική»), στο οποίο καταγράφεται και διασώζεται αφενός η ιστορία της εκπαίδευσης στη Μόρφου κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας και αφετέρου η προσφορά σε αυτήν των διδασκάλων και διδασκαλισσών, οι οποίοι σχετίζονται με την κατεχόμενη κωμόπολη. Πρόκειται για έκδοση καρπό πολύχρονης και κοπιώδους έρευνας σε αρχεία και βιβλιοθήκες, και συστηματικής επεξεργασίας δεκάδων μαρτυριών και ενθυμήσεων, κυρίως ατόμων άμεσα αναμειγμένων με την εκπαιδευτική διαδικασία. Ο εμπλουτισμός της έκδοσης με πλούσιο φωτογραφικό υλικό, η σύνδεση των γεγονότων που περιγράφονται με το ευρύτερο εκπαιδευτικό πλαίσιο του νησιού και η συνθετική παρουσίαση των διαφόρων κεφαλαίων με την ανάλογη τεκμηρίωση, καθιστούν το βιβλίο ιδιαίτερα χρήσιμο για κάθε ενδιαφερόμενο.

Ο συγγραφέας του ανά χείρας τόμου ασχολείται εδώ και πολλά χρόνια με θέματα που αφορούν στην ιστορία της Μόρφου και έχει δημοσιεύσει μεγάλο αριθμό αξιόλογων σχετικών εργασιών, κυρίως στο περιοδικό «Η Φωνή της Μόρφου». Εξέδωσε ακόμη, σε συνεργασία με τον Παύλο Φ. Ιωαννίδη, τον τόμο «Το Διδασκαλικό Κολέγιο Μόρφου 1937-1959» (Λευκωσία 2011), όπου εξετάζεται διεξοδικά, στη βάση πλήθους εγγράφων και άγνωστων πληροφοριών, η ιστορία του Κολεγίου. Επίσης, εξέδωσε άλλα δύο βιβλία αυτοβιογραφικού προσανατολισμού, που περιλαμβάνουν, ωστόσο, πολλά ενδιαφέροντα στοιχεία για την εκπαίδευση της Κύπρου: το λεύκωμα «Απεικονίζοντας έναν κύκλο ζωής 85 χρόνων» (Λευκωσία 2016) και το αυτοβιογραφικό «Ένας κύκλος ζωής 87 χρόνων» (Λευκωσία 2018), το μεν πρώτο με φωτογραφίες από τα διάφορα στάδια της φοιτητικής του ζωής στην Κύπρο και στην Αγγλία, καθώς και της πολύχρονης διδασκαλίας του στην Παιδαγωγική Ακαδημία Κύπρου, το δε δεύτερο με πολλές πληροφορίες για τις

προσπάθειες εισαγωγής μεταρρυθμίσεων και νέων μεθόδων διδασκαλίας στη δημοτική εκπαίδευση κατά τα νεότερα χρόνια.

Ο παρών τόμος αποτελεί μία σπουδαία συμβολή στην ιστορία της εκπαίδευσης, τόσο της κατεχόμενης κωμόπολης της Μόρφου, όσο και ευρύτερα, και παρουσιάζει με πληρότητα τις διάφορες πτυχές της κατά την περίοδο της Αγγλοκρατίας, τις οποίες εντάσσει στο ευρύτερο εκπαιδευτικό και ιστορικό πλαίσιο του τόπου. Η δε δομή του βιβλίου βοηθά τον αναγνώστη να παρακολουθήσει με άνεση τα όσα διαδραματίστηκαν στην κωμόπολη, μέσω των δύο πρώτων εισαγωγικών κεφαλαίων, όπου παρουσιάζεται η ιστορία της κυπριακής εκπαίδευσης και των πολλών δυσκολιών, που αντιμετώπισαν οι κάτοικοι, ώστε να κατακτήσουν, ύστερα από σκληρούς αγώνες, το αυτονόητο για την εποχή μας αγαθό της μόρφωσης. Ακολουθούν τα κεφάλαια που αφορούν στις εκπαιδευτικές δραστηριότητες στην κωμόπολη με την ίδρυση του Αρρεναγωγείου και του Παρθεναγωγείου, καθώς και μεταγενέστερα του Διδασκαλικού Κολεγίου, το πρόγραμμα των μαθημάτων και οι επί μέρους πτυχές της σχολικής ζωής στα δημοτικά σχολεία της κωμόπολης, όπως η παρεχόμενη θρησκευτική και εθνική αγωγή, οι σχολικές γιορτές και πολλά άλλα. Τέλος, η προσθήκη της ενότητας με την προσωπογραφία των διδασκάλων και διδασκαλισσών, που κατάγονται ή σχετίζονται με την κωμόπολη, εμπλουτίζει την όλη εργασία και της προσδίδει περαιτέρω ενδιαφέρον.

Για άλλη μια φορά ο Γεώργιος Καμιναρίδης εργάστηκε συστηματικά και εμπλούτισε την κυπριακή βιβλιογραφία με ένα σπουδαίο έργο, που υπηρετεί την ιστορική μνήμη και συμβάλλει στη διεύρυνση των γνώσεών μας γύρω από την ιστορία της εκπαίδευσης του τόπου μας. Είναι άξιος συγχαρητηρίων.

Δημοσιεύτηκε στην περιοδική έκδοση του Δήμου Μόρφου: *Η Φωνή της Μόρφου* 89 (2021) 12-13.